

Koncz Ibolya Katalin

Átformálódó szabadalmi jog – Utóhatások és új fejlődési irányok Magyarországon a második világháború után

A második világháború az emberiség történetében példátlan világegést okozott. Hazánk sem kerülte el a pusztítást, és az utána jövő korszak majdnem minden területen csak újjáépítéssel és a romokból való felállással kezdődhetett el. Az ezt követő zivataros években az állami politika kizárólag az újrakezdésre összpontosított, célja pedig a hadigazdálkodás normál gazdálkodással történő felváltása volt. A háború súlyos gazdasági és társadalmi következményekkel járt, nemcsak a közvetlen károk miatt, hanem a termelési rendszerek és létesítmények pusztulása által okozott közvetett veszteségek miatt is. Az egyébként is legvégső határon működő magyar gazdaságot tovább súlyosbította az infláció gyors növekedése. A tulajdonosi szerkezetet vizsgálva megállapítható, hogy 1945-ben még a magántulajdon dominált. A korabeli politikai elit a gazdasági és társadalmi válságot az állami szektor szerepének növelésével, a piaci viszonyok háttérbe szorításával és az állami beavatkozás erősítésével kívánta kezelni.

Az újrakezdés folyamatában Magyarországon számos kihívással kellett szembenézni, amelyek között a gazdasági szereplők és az intézmények újjáépítése, valamint a gazdasági stabilitás helyreállítása kiemelt fontosságú volt. A háború utáni években a gazdasági tevékenység helyreállítása és a növekedés elősegítése érdekében az állam aktív szerepet vállalt a gazdasági folyamatok irányításában és támogatásában. Az állami politika a piaci viszonyok szabályozásán keresztül igyekezett stabilizálni a gazdasági környezetet és elősegíteni a termelési potenciál kihasználását.

Az infláció növekedése tovább nehezítette a gazdasági helyzetet, és különösen súlyos hatással volt az árak alakulására és a lakossági vásárlóerő csökkenésére. A tulajdonosi szerkezet megváltozása is folyamatban volt, ahogy az állami szektor növekvő szerepe fokozatosan befolyásolta a gazdasági tevékenységet és a termelési kapacitások kihasználását.

Mindezek alapján a második világháború utáni időszak nem csupán a fizikai újjáépítésről szólt, hanem a gazdasági és társadalmi struktúrák átalakításáról is, ahol az állam gazdasági

szerepvállalása és beavatkozása új irányokat és kihívásokat teremtett a magyar gazdaság fejlődése számára.

Ennek gyakorlati lépéseként 1946–1947-ben előtérbe kerültek az államosítási folyamatok, amelyek kezdetben a jelentősebb nehézipari üzemeket, nagybankokat érintették, majd a 100 főnél több munkást foglalkoztató üzemekre is kiterjedtek.¹ Ennek következtében jelentős visszaesés jelent meg a Szabadalmi Bíróság életében is. A bejelentések száma rendkívüli mértékben lecsökkent: amíg az 1920–1945 közötti időszakban évi átlagban 2300, addig a második világháború végén már csak 299 új szabadalmat jegyeztek be egy év alatt.²

A személyzet egy részét katonai szolgálatra rendelték be, a működést ellátási nehézségek korlátozták. A hivatal akkori elnöke, Kőrös László egy vele készült interjújában kiemelte: „Az egyik nehézségünk például az, hogy a bírói karból, a segédhivatalból is, mindig hiányzik néhány katonai szolgálatot teljesítő munkaerő.”³

Budapest ostroma során a Szabadalmi Bíróság Akadémiai utca 12. szám alatti épületét is bombatalálat érte. A tüzéségi harc elvonulta után az Iparügyi Minisztérium tisztviselőivel közösen haladéktalanul nekiláttak a romeltakarításhoz.⁴

„A második világháború befejeződése után a szabadalmi hatósági tevékenység reménykeltő gyorsasággal, már 1945 márciusától folytatódott, nem sokkal később azonban szembe kellett nézni a központosított szocialista tervgazdálkodás bevezetésével, amely a szabadalmi jogok versenyeszköz jellegét csaknem teljesen kiüresítette. 1948 már a rendszeridegen szerzői tanúsítványok szovjet mintára történő meghonosításának éve.”⁵

A *Szabadalmi Közlönyben* 1945. április 16-án jelent meg egy hirdetmény, amely közölte: „a szabadalmi bíróság, amelynek működése a háború folytán 1944 évi december hó 24. napján megszűnt, működését 1945 évi március hó 16. napján újból megkezdette.”⁶ A segédhivatalok

¹ „Már az első, 1945. decemberi államosítási hullám érintette az Egyesült Izzót. Elsőként az Ajkai Kőszénbányát, majd az Ajkai Erőművet államosították. 1947-ben került állami tulajdonba a gyárral szoros kapcsolatban álló Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is. Az államosítás nem várt következményekkel járt. Valamennyi külföldi leányvállalatát és fiókját a lefoglalás veszélye fenyegette, mert azokat – immár magyar állami tulajdonként – a háborús károk fedezésére a volt szövetséges államok zár alá vehették. Veszélybe kerültek a szabadalmi licencjogok is. A gyár így formálisan részvénytársaság maradt, ám a részvények 40,68 százaléka az államé lett, ami ha többséget nem is biztosított, de a szovjetek 14,51 százaléknyi részvényével együtt egységes fellépést tett lehetővé a külföldi részvénytulajdonosokkal szemben.” SEREG 2022.

² SIMON 2016: 164.

³ *Közgazdasági és Közlekedési Tudósító*, 17(10) (1943).

⁴ VASS 2016: 106.

⁵ Origo 2015.

⁶ Hirdetmények 1945.

naponta 12 és 14 óra között az ügyfelek rendelkezésére álltak. A szabadalmi bírák az előre meghatározott napokon 10–13 óra között fogadták a feleket. Mint ismeretes, az 1945 novemberében tartott országgyűlési választásokon a Független Kisgazdapárt a szavazatok 57%-át szerezte meg. A politikai erővonalak radikális változása miatt 1947-ben, majd 1949-ben is tartottak parlamenti választásokat – ez utóbbi már az egypártrendszerű diktatúra körülményei között zajlott. Az önkényuralmi rendszer belső logikája miatt a teljes közigazgatási rendszert gyökeresen átalakították: az átrendeződés az iparjogvédelmi hatóságot sem kerülhette el.

Átformálódás – Tervgazdaság és a szabadalmi jog

A „fordulat évének” is nevezett 1948. évtől kezdve az 1989-es rendszerváltozásig Magyarországon a piaczgazdaság helyett a központi tervutasításokon alapuló szocialista tervgazdaság érvényesült. Az első időszakban az iparjogvédelmi rendszer is jelentős fordulatot vett: 1948-ban szovjet mintára bevezették az ún. szerzői tanúsítványt, amelyet az államnak felajánlott találmányokra lehetett igényelni. Az 1948. november 30-án kihirdetett, 11.950/1948. Korm. számú, az államnak felajánlott találmányok szerzői jogi védelméről és díjazásáról szóló rendeletről idézünk:

„A jelen rendelet alkalmazása szempontjából találmánynak kell tekinteni azokat az eredeti, értékes és nemzetgazdasági szempontból fontos újításokat, amelyek a technika ismert állásához viszonyítva lényeges haladást jelentenek. Pusztán az a körülmény, hogy valamely újítás szabadalmi védelem alatt áll, nem ad jogigényt arra, hogy az a jelen rendelet értelmében vett találmánynak elismertessék. [...] Az államnak felajánlott találmányt, ha a feltaláló arra szerzői tanúsítványt kíván kapni, a szabadalmi bírósághoz kell bejelentenie [...]”.⁷

1948-ban – a kereskedelmi és iparkamarák megszüntetése miatt – a védjegyek és az ipari minták lajstromozását a Szabadalmi Bíróság hatáskörébe utalták. A Gazdasági Főtanács javaslatára 1949-ben létrehozták a Találmányok Értékesítését Engedélyező Bizottságot,⁸ amelynek az engedélye nélkül nem volt szabad az iparilag értékesíthető találmányokat, gyártási eljárást és gyártási titkot „szabadalmaztatás vagy más oltalom megszerzése végett

⁷ A Magyar Köztársaság kormányának 11.950/1948. Korm. számú rendelete az államnak felajánlott találmányok szerzői jogvédelméről és díjazásáról, 1. és 3. §.

⁸ 19/1949. G.F. sz. határozat kimondta: „A rendelet alapelvei: A Bizottság engedélye kell iparilag értékesíthető találmányok, gyártási eljárások és gyártási titkok külföldi szabadalmaztatásához, értékesítéséhez, nyilvánosságra hozatalához, illetve belföldi nyilvánosságra hozatalához vagy szabadalmaztatásához.” Valamint 0370-19/1949. G. F. sz. határozat.

külföldön bejelenteni”, értékesíteni vagy nyilvánosságra hozni. Egy kormányrendelet⁹ az Országos Tervhivatal mellett működő bizottság hatáskörébe utalta a szabadalmak engedélyezését¹⁰ – jelentősen szűkítve a Szabadalmi Bíróság hatáskörét, amelynek a napjai akkor már meg voltak számlálva.

Az október 12-én kihirdetett 1949. évi 8. törvényerejű rendelet kimondta: „A szabadalmi bíróság megszűnik és bírói osztályának hatásköre a budapesti ítélőtáblára, egyéb hatásköre pedig az Országos Találmányi Hivatalra száll át.”¹¹ Ezt követően az iparjogvédelmi ügyekben három hatóság járhatott el: az Országos Találmányi Hivatal, a Budapesti Ítélőtábla és a Kúria.¹² A jogszabály rendelkezése szerint:

„[A] hatályban maradó iparjogvédelmi jogszabályokban a »szabadalmi bíróság bejelentési osztálya« helyett az Országos Találmányi Hivatal, a »szabadalmi bíróság bírói osztálya« helyett a budapesti ítélőtáblát, a »szabadalmi bíróság« helyett pedig értelemszerűen vagy az Országos Találmányi Hivatal, vagy a budapesti ítélőtáblát kell érteni.”¹³

Jelen jogszabály arról is határozottan rendelkezett, hogy a még folyamatban lévő ügyeket sem fejezhette be az eljáró hatóság, hanem azokat azonnali hatállyal az új szervekhez kellett áttenni.¹⁴

Ezek segítségével próbálták szolgálni az állami tulajdonba kerülő szabadalmak fel-találóinak anyagi-erkölcsi elismerését és az ipar fejlődését – eredménytelenül. A remélt ösztönző hatás olyannyira elmaradt, hogy 1957-ben a szerzői tanúsítványokat – a KGST heves tiltakozása ellenére – felváltotta a szolgálati találmány intézménye.¹⁵ Ezzel Magyarország lett a keleti blokk egyetlen országa, amely a szocializmus évei alatt is követni tudta az iparjogvédelmi fősodor mértékadó tendenciáit.

⁹ A Magyar Köztársaság kormányának 220/1949. (I. 8.) Korm. számú rendelete a Találmányok Értékesítését Engedélyező Bizottság létesítése tárgyában.

¹⁰ 19/1949. G. F. sz. határozat; 0370-19/1949. G. F. sz. határozat.

¹¹ 1949. évi 8. tvr. (1949. okt. 12.) a szabadalmi, védjegy- és mintaoltalmi jogszabályok egyes rendelkezéseinek módosításáról, 5. §. (1) bekezdés.

¹² 1949. évi 8. tvr. 4. §.

¹³ 1949. évi 8. tvr. 5. §. (2) bekezdés.

¹⁴ 1949. évi 8. tvr. 9. §. (1)–(2) bekezdés.

¹⁵ „Szolgálati találmány annak a személynek – pl. kutatói munkakörben alkalmazott dolgozónak – találmánya, kinek munkaviszonyból, szerződésből vagy külön megbízásból folyó kötelessége, hogy szaktudását olyan új eljárások, termékek kidolgozására is fordítsa, mint amelyeknek tárgykörébe a találmány tartozik.” 38/1957. (VI. 23.) Korm. rendelet az újításokról és találmányokról, 25. §.

Új kodifikációs eredmény

Az új gazdasági mechanizmus az iparjogvédelem területén is éreztette hatását, az áruviszonyok szélesebb körű érvényesülése mellett a szabadalmi rendszer is némi levegőhöz juthatott.

Bár számos módosítása volt a szabadalmi törvénynek, önálló, új kódex kidolgozására csak jóval később került sor, amikor megszületett az 1969. évi II. törvény. Akései dátum valahol érthető, a második világháború után az új államberendezkedés kialakítása számos, a mindennapi életet jobban érintő jogszabály megalkotását tette szükségessé. Az új törvényt az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésével indokolták, hiszen az 1895. évi törvény ekkorra már elavult volt.¹⁶

Az 1969-ben elfogadott új szabadalmi törvény¹⁷ már a műszaki fejlődést előmozdító hatékony gazdaságpolitikai eszközként határozta meg a szabadalmakat, és a hasznosítási szerződések¹⁸ néhány szabályának beépítésével a szabadalmi jog dinamikus oldalának is teret engedett. Az ekkor elvégzett és a körülményekhez képest szakszerű előkészítő munkának köszönhető, hogy a demokratikus átmenet nem érte teljesen felkészületlenül szabadalmi rendszerünket, és az nem akadályozta a piacgazdasághoz való visszatérést.¹⁹

A jogutódlás jogszabály alapján történt, a feltalálót pedig díjazás illette meg. A díjazást külön jogszabály állapította meg. Az 1969. évi II. törvény indokolásából kiderül, hogy a „*hazai találmányok kb. 70-75%-a szolgálati találmány és ezek egyben a legértékesebb találmányok is*”. Az általános indoklás emellett azt is kifejtette, hogy az új rendszerben az állami vállalatok és a szövetkezetek (tehát a munkáltatók) szempontjából a szabadalom versenyesszövege jellege visszaszorult. A találmányokat ingyen adták át egymásnak (legfeljebb költségtérítéssel), a tervutasításnak megfelelően. A szabadalom rendeltetése igazából az lett, hogy a feltalálónak az újítóknál magasabb díjazást biztosítson. Az 1969. évi II. törvény tehát hosszú idő után törvényi szinten deklarálta a szolgálati találmányok alkotóinak járó díjazást, amivel megszüntette az addigi helyzetet, ami igencsak kaotikus volt, hiszen több jogszabály és díjrendelet próbálta szabályozni a díjakat.²⁰

Az Országos Találmányi Hivatal

A fentebb hivatkozott 11.950/1948. kormányrendelet 6. §-ának (1) bekezdése így szól: „Az államnak felajánlott találmányokkal és a szerzői tanúsítványok kiadásával kapcsolatos munkák elvégzésére Országos Találmányi Hivatalt kell felállítani.” 1948-ban a következőkben határozták

¹⁶ TÖRÖ 1968.

¹⁷ 1969. évi II. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról.

¹⁸ „Hasznosítási szerződés (szabadalmi licencszerződés) alapján a szabadalmas engedélyt ad a találmány hasznosítására, a hasznosító pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.” 1969. évi II. törvény 17. §.

¹⁹ Origo 2015.

²⁰ MOLNÁR 2012.

meg a hivatal feladatkörét: a) a szerzői tanúsítványra bejelentett találmányok újdonságának és használhatóságának vizsgálata; b) a szerzői tanúsítványok kiadása és az állam szempontjából hasznosnak ítélt találmányok kidolgozásának, illetve gyakorlatba vételének elősegítése; c) az újdonságvizsgálatot támogató irodalmi és egyéb anyaggyűjtemény létesítése, és ennek műszaki tájékoztatási célú felhasználása; d) adatgyűjtés és -terjesztés az üzemi tapasztalatokról; e) az elfogadott találmányok és újítások gyakorlatba vételének felügyelete; és f) mindezekről központi nyilvántartás vezetése. A kormányrendelet továbbá előírta: „Az Országos Találmányi Hivatalt az 1949. évi január hó 1. napjáig meg kell alakítani.”²¹

Formailag még létezett a Szabadalmi Bíróság, amikor 1949. január 1-jével létrejött az Országos Találmányi Hivatal (OTH). Az OTH alapításkori feladata a fent már említett szerzői tanúsítványokkal, illetve a szintén új jogintézményt jelentő műszaki újításokkal kapcsolatos teendők ellátása volt. Az intézmény a miniszterelnök felügyelete alá tartozott, aki felügyeleti jogát az Országos Tervhivatal elnökére ruházta át. Az OTH élére – főtitkári rangban – Hevesi Gyula került. A főtitkári címet néhány hónap múltán megváltoztatták: azóta az egyszemélyi felelős vezető elnöki rangban irányítja a mindenkori hivatal munkáját. A kezdeti években a munkatársak ténylegesen a miniszterelnökség személyi állományába tartoztak. Az 1949 októberében rendeletileg megszüntetett Szabadalmi Bíróság bejelentési osztályának hatáskörét – vagyis a szabadalmi, védjegy- és ipariminta-oltalmi bejelentések elbírálását – az OTH-ra ruházták át. A fellebbezésekkel foglalkozó bírói osztály feladatai a bírósághoz kerültek. A honi iparjogvédelem szempontjából szerencsésnek mondható fejlemény volt, hogy a nagy tudású szabadalmi bírák közül jó néhányan folytathatták szakmai tevékenységüket az OTH keretein belül – így a szakértelem és a jártasság nem enyészett el teljesen.²²

Szerzői tanúsítványok

A szovjet mintára bevezetett szerzői tanúsítványok, illetve a műszaki újítások mellett a szabadalmi rendszer ugyan fennmaradt, de a szabadalmi oltalmat éppen a legfontosabb tulajdonságától – versenyeszköz jellegétől – fosztották meg. A szabadalmazható, illetve a szerzői tanúsítványra bejelenthető találmány fogalma között erős átfedések voltak, azonban mégsem voltak azonosak: míg a szabadalomnál az újdonság, addig a szerzői tanúsítványnál a haladás volt az elsődleges szempont az elbírálás során.²³

Hogy adott esetben a különbséget miként lehetett megállapítani, azt nehéz utólag megítélni. A szerzői tanúsítványért való folyamodás lényegében ingyenes volt, és az újító

²¹ 1949. évi 8. tvr. 16. §.

²² VASS 2016: 110.

²³ SZARKA 1996.

többletbevételhez is juthatott: „Ha valamely újításnak minősülő műszaki tökéletesítés vagy észszerűsítés megvalósítása pénzben kifejezhető gazdasági eredményt ad, az újítás szerzőjét az újítás bevezetésétől számított első év gazdasági eredménye alapján kiszámított díjazásban kell részesíteni.”²⁴

A díjazást sávosan állapították meg: az első 5000 forint eredmény után 10%, az 1 millió forint feletti eredmény után 2% járt. (Viszonyításként, hogy ez idő tájt a havi bérekhez képest mit jelentett 500 forint: egy 1949. májusi kimutatás szerint a Szabadalmi Bíróság adminisztratív dolgozóinak havi fizetése 350–450 forint között alakult.)²⁵

A szabadalmi oltalom a szerzői joggal szemben sokkal inkább az újdonság követelményét várja el, ahol a forma helyett maga a kifejlesztett módszer, elképzelés kerül védelem alá, amely szoftverek esetében lényegesen könnyebben megállapítható. Ennek létrehozása azonban egy hosszadalmas folyamat, előfeltételként hatósági nyilvántartásba vételt – lajstromozást – igényel.²⁶

Magyarországon a találmány feltételei a következők: „Szabadalmazható minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, iparilag alkalmazható találmány a technika bármely területén.”²⁷

A szabadalmi oltalom által védett találmány felett a szabadalmasnak a szerzői jogtól nagyrészt eltérő, kizárólagos hasznosítási és rendelkezési joga van. Ebben az esetben is szükséges azonban a szabadalmas engedélye, a vele kötött licencszerződés. A szerződés tartalmazza a hasznosított mű ellenértékét, amely a szabadalmas számára a találmányából származó gazdasági előnyök szerzésére kizárólagos jogot teremt. A szabadalmi törvényben megfogalmazott hasznosítási jog magában foglalja többek között a találmány tárgyának előállítását, forgalomba hozatalát, használatát.²⁸

Ez a kizárólagos vagyoni jog továbbá a feltalálót azzal szemben is fellépésre jogosítja fel, aki a találmány tárgyát képező eljárást vagy ezáltal közvetlenül előállított terméket az engedélye nélkül, jogsértő módon használja, forgalomba hozza, előállítja stb.²⁹

A gazdasági lehetőségek kiaknázását a szabadalmi jog is lehetővé teszi, ugyanis a hasznosítási jogból származó értékesítési és forgalmazási jog a szabadalmas vagyoni érdekeit hivatott szolgálni. A szabadalmas különböző számítógépi programok esetén jogosult

²⁴ A Magyar Köztársaság kormányának 11.940/1948. Korm. számú rendelete a műszaki újítások díjazásáról és az újítási javaslatokkal kapcsolatos ügyek intézéséről, 2. § (1) bekezdés.

²⁵ Kimutatás a Szabadalmi Bíróság alkalmazottainak illetményeiről (1949. május). Miniszterelnökség, XIX-A-1-j-XIII-3455-1949. Az alkalmazottak nevét és beosztását tartalmazó táblázatban 34 fő szerepel.

²⁶ Az 1950-es éveket megelőzően például a szabadalmi eljárás még a mai általános eljárási időt is meghaladta. Kozma László „géptáviróval működő kalkulátorra” vonatkozó szabadalmi védettségét 1947-ben kapta meg, hét évvel a bejelentés után. KOVÁCS 2002: 48.

²⁷ 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról (a továbbiakban: Szt.) 1. § (1) bekezdés.

²⁸ Szt. 19. § (2) a).

²⁹ Szt. 19. § (2) b)–c).

a leendő felhasználó számára olyan díjat kikötni, amelybe beleépíti a szellemi alkotó-tevékenységéből fakadó erőfeszítések ellenértékét.³⁰

A szabadalmasnak különféle kötelezettségeknek is eleget kell tennie, úgymint a gazdasági előnyök megszerzése után a társadalom számára történő közlés, a találmány feltárása és a szabadalom hasznosítása. A korlátként megjelenő 20 éves védelmi idő alatt azonban fenntartási díj fizetésére köteles – ha ennek nem tesz eleget, a védelem megszakad,³¹ amiből végső soron a szoftverfejlesztők, kutatók számára újabb ismeret válik hozzáférhetővé, ami ösztönzőleg hathat a digitális fejlődésre. A 20 éves védelmi idő³² alatt a feltaláló elegendő lehetőséget kap gazdasági előnyök szerzésére, ugyanakkor a közkinccsé válás is viszonylag ideális időpontban következik be, elősegítve ezzel további, korszerű szoftverek kifejlesztését.

Összegzés

Jelen tanulmány keretei között a második világháborút követő jogszabályi változásokat vizsgáltam a szabadalmi jog és a szabadalmi hatóságok kontextusában. A kutatás célja az volt, hogy bemutassa, hogyan igazodtak az eljáró hatóságok az újonnan létrejött gazdaságpolitikai környezethez, és hogyan alakult át ennek hatására a szabadalmi jog szabályozása.

Az értékelések alapján megállapítható, hogy a gazdaságpolitikai változásoknak megfelelően átalakult a szabadalmi hatóságok rendszere és hatásköre. A szabad piacgazdaság fokozatos háttérbe szorításával és végül teljes felszámolásával párhuzamosan a szabadalmi jog területe is jelentősen átalakult. Az új környezetben a munkáltatók kizárólagos igényei domináltak a szabadalmak tekintetében, míg a feltalálókra inkább egyszeri jutalmazás és erkölcsi elismerés várt találmányaikért.

Az új jogi és gazdasági keretek között a szabadalmi rendszer átalakulása nem csupán jogi, hanem gazdasági és társadalmi következményekkel is járt. A munkáltatók preferenciái és az alkotói jogok közötti egyensúly keresése kihívást jelentett mind a jogalkotók, mind a szabadalmi hatóságok számára. A szabadalmi jog körüli új szabályozások és gyakorlati változások kiemelkedő fontosságúak voltak a gazdasági fejlődés és innováció szempontjából, miközben meghatározták a feltalálók és munkáltatók közötti kapcsolatok dinamikáját is.

Összességében a második világháború utáni jogszabályi reformok és gazdaságpolitikai változások által formált szabadalmi jogi rendszer alapvetően átstrukturálta a szabadalmi oltalom intézményét és gyakorlatát, meghatározva ezzel a gazdasági és társadalmi fejlődés irányát a következő évtizedekben.

³⁰ LONTAI et al. 2017: 286–287.

³¹ LONTAI et al. 2017: 289.

³² Szt. 22. §.

Irodalom- és forrásjegyzék

- A Magyar Köztársaság kormányának 11.940/1948. Korm. számú rendelete a műszaki újítások díjazásáról és az újítási javaslatokkal kapcsolatos ügyek intézéséről
- A Magyar Köztársaság kormányának 11.950/1948. Korm. számú rendelete az államnak felajánlott találmányok szerzői jogvédelméről és díjazásáról
- A Magyar Köztársaság kormányának 220/1949. (I. 8.) Korm. számú rendelete a Találmányok Értékesítését Engedélyező Bizottság létesítése tárgyában. Online: <http://tortenet.sztnh.gov.hu/images/497.pdf>
- 19/1949. G. F. sz. határozat Találmányok Értékesítését Engedélyező Bizottság létesítéséről. A Főtanács módosításokkal hozzájárul az Iparügyi Minisztérium e tárgyban készített rendelettervezetéhez; a Gazdasági Főtanács ülése jegyzőkönyvének fogalmazati példánya (1949. január 7.). *Gazdasági Főtanács jegyzőkönyvek*, XIX-A-10-1949.
- 0370-19/1949. G. F. sz. határozat Találmányokat Értékesítő Bizottság létesítése tárgyában. 1949. január 6.
1949. évi 8. tvr. (1949. okt. 12.) a szabadalmi, védjegy- és mintaoltalmi jogszabályok egyes rendelkezéseinek módosításáról
1969. évi II. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról
1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról
- 38/1957. (VI. 23.) Korm. rendelet az újításokról és találmányokról
- Hirdetmények (1945). *Szabadalmi Közlöny*, 1945. április 16.
- Közgazdasági és Közlekedési Tudósítók*, 17(10), 1943.
- KOVÁCS Győző (2002): *Válogatott kalandozásaim Informatikában. Történetek a magyar (és a külföldi) számítástechnika (h)őskorából*. Budapest: Masszi.
- LONTAI Endre et al. (2017): *Polgári jog. Szerzői jog és iparjogvédelem*. Budapest: ELTE Eötvös.
- MOLNÁR István (2012): *Szabadalmi anyagi jogi problémák és megoldási elképzelések közfinanszírozású kutatóhelyeken*. PhD-disszertáció. Szeged: Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar.
- Origo (2015): Szellemi tulajdon világnapja (1. rész): 120 éves a magyar szabadalmi jogalkotás. *Origo*, 2015. április 27. Online: www.origo.hu/jog/2015/04/szellemi-tulajdon-vilagnapja-1-resz-120-eves-a-magyar-szabadalmi-jogalkotas
- SEREG András (2022): Az izzókirály, aki megjárta a poklot. *Index*, 2022. január 27. Online: <https://index.hu/belfold/2022/01/27/az-izzokiraly-aki-megjarta-a-poklot/>
- SIMON Dorottya (2016): Csak a változás állandó. Adatok a magyarországi iparjogvédelem történetéből. In TÓSZEGI Zsuzsanna (szerk.): *Egy hivatás 120 éve. A Magyar Királyi Szabadalmi Hivatalról a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivataláig*. Budapest: Typotex, 149–198.
- SZARKA Ernő (1996): Iparjogvédelem Magyarországon. 100 éves a Magyar Szabadalmi Hivatal. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 101(4). Online: www.sztnh.gov.hu/hu/kiadv/ipsz/199604/szarkacikk.html
- TÖRÖ Károly (1968): Háromarcú szabadalom. Vítás kérdések a szabadalmi anyagi jog köréből. *Jogtudományi Közlöny*, 23(7–8), 394–399.
- VASS László Ádám (2016): Politikai-történelmi korszakokon átívelő iparjogvédelmi hatósági tevékenység 1949–2015. In TÓSZEGI Zsuzsanna (szerk.): *Egy hivatás 120 éve. A Magyar Királyi Szabadalmi Hivatalról a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivataláig* Budapest: Typotex, 105–147.